

Els minarets

Dij, 21/06/2012 per Jordi López Camps

[Vita Moleskine](#)

Recordo un dia que, parlant amb un amic musulmà, vaig preguntar-li quins eren els conceptes formals que condicionaven la construcció d'una mesquita. De la seva resposta vaig deduir que els minarets eren inqüestionables, de tal manera que a Europa no es pot construir una mesquita sense minaret. Ara, llegint el llibre "*Los minaretas de la discordia*" de Patrick Haenni y Stéphane Lathion (eds) Icara editorial. Tinc una altra perspectiva del tema. En primer lloc, molts especialistes opinen que l'adopció del minaret en una mesquita no és una qüestió present als inicis de l'Islam sinó que passa quan aquest es consolida a Damasc durant el període Omeia. Fins i tot, segons apunten bastants indicis, els primers minarets són una transformació de les torres que presidien les esglésies cristianes siriaques d'aquella època i que es feien servir per predica.

A partir del segle VIII es generalitza la presència de minarets en les mesquites, bé com a instrument per cridar a l'oració, bé com a símbol de la presència de l'Islam. Des del punt de vista formal, el minaret, com la pròpia mesquita, poden adoptar qualsevol concreció artística ja que no estan subjectes a canons rígids malgrat el que per estereotip es cregui. Per aquest motiu, el salafisme, per exemple, sempre tan preocupat pel retorn a les primeres generacions de musulmans, haurien de ser els primers en exigir mesquites sense minarets perquè les mesquites dels primers temps de l'Islam no en tenien.

La construcció d'un Islam europeu comporta també parlar sobre els elements formals de l'arquitectura religiosa ja que el que es propi d'aquesta tradició adaptar-se a les tradicions culturals dels llocs on es desenvolupa. Per això cal obrir una reflexió, en perspectiva de futur, sobre com hauria de ser la futura mesquita de Barcelona sense cap condicionant previ. Perquè, de la mateixa manera que cal entendre el valor que té el minaret en la religió musulmana, les societats europees han de recordar que els minarets han estat presents des de sempre, en diferent intensitat, en el propi paisatge urbà de moltes ciutats.